

جهت گیری الهی - فرهنگی

در تدریس

رشته رایانه

دوره کارشناسی

نویسندگان

مجید تجملیان

محمد مهدی حرزاده

محمد صادق تقی زاده

محمد رضا جناب زاده

محمد حسین کارگر حاجی آبادی

علی محمد لطیف

روح الله غروی

عنوان و نام پدیدآور	جهت گیری الهی - فرهنگی در تدریس رشته رایانه دوره کارشناسی/
مشخصات نشر	نویسندگان مجید تجملیان ... (و دیگران): ویراستار آصف نجیبیان.
مشخصات ظاهری	فم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۹.
شابک	۷-۳۲۳-۴۴۱-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰-۴۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	۱۷۸ ص.
یادداشت	فیبا نویسندگان مجید تجملیان، محمد مهدی حوزاده، محمدصادق تقی زاده، محمد رضا جناب زاده، محمد حسین کارگر حاجی آباد، علی محمد لطیف.
یادداشت	روح الله غروی. کتابنامه: ص. ۱۷۷ - ۱۷۸: همچنین به صورت زیر نویس.
موضوع	تدریس -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	Teaching -- Religious aspects -- Islam
موضوع	مدرسان -- ایران -- اخلاق حرفه ای
موضوع	College teaching -- Professional ethics -- Iran
موضوع	تدریس دانشگاهی -- ایران
موضوع	College teaching -- Iran
موضوع	کامپیوترها -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	(Computers -- Study and teaching (Higher
شناسه افزوده	تجملیان، مجید، ۱۳۴۹-
شناسه افزوده	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف
رده بندی کنگره	BP۲۳۰/۱۸
رده بندی دیویی	۲۹۷/۴۸۳۷
شماره کتابشناسی ملی	۷۵۴۲۱۹۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبا

جهت گیری الهی فرهنگی در تدریس رشته رایانه

- نویسندگان: مجید تجملیان، محمد مهدی حوزاده، محمدصادق تقی زاده، محمد رضا جناب زاده، محمد حسین کارگر حاجی آبادی، علی محمد لطیف، روح الله غروی
- انتشارات: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف
- چاپ اول: ۱۴۰۰
- صفحه آرا، طراح جلد: محمد مهدی میرزابابایی
- شمارگان: ۳۰۰ نسخه
- شابک: ۷-۳۲۳-۴۴۱-۶۰۰-۹۷۸
- قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

دفتر نشر معارف

Email: Info@nashremaaref.ir

نشانی: قم، خیابان شهداء، کوچه ۳۲، پلاک ۳

حق چاپ برای انتشارات محفوظ است.

تلفن انتشارات: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۰۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْعِلْمُ نُورٌ يَقْذِفُهُ اللَّهُ فِي قَلْبٍ مَنْ يَشَاءُ.

علم، نوری است که خداوند به قلب هر کس که بخواهد می افکند.^۱

با حمد و سپس خداوند خالق حکیم، بسیار خرسندم که تعدادی از همکاران عزیزم در دانشگاه‌های دارالعباده یزد تلاشی برای جهت‌گیری الهی - فرهنگی در تدریس رشته‌های رایانه را آغاز کرده‌اند. در این مجاهدت دو هدف همزمان مورد توجه است. اول مقوله شاگردپوری است که مقام معظم رهبری خطاب به اساتید دانشگاه می فرماید: «تأثیر استاد روی شاگرد، علی‌الظاهر از تأثیر بقیه‌ی عوامل مؤثر در پیشرفت علمی و معنوی و مادی متعلم بیشتر است؛ از بعضی که خیلی بیشتر است. گاهی استاد می‌تواند یک کلاس را، یک مجموعه‌ی دانشجویی را دانش‌آموز را یا یک جمله‌ی بجا تبدیل کند به انسان‌های متدین. لازم هم نیست حتماً رشته‌ی علوم دینی یا معارف را تدریس کند؛ نه، شما گاهی یک جا در درس فیزیک، یا ریاضی [...] می‌توانید یک کلمه بر زبان‌تان بطوری بکنید یا یک استفاده‌ی خوب از یک آیه‌ی قرآن بکنید، یا یک انگشت اشاره به قدرت پروردگار و صنع الهی بکنید که در دل این جوان می‌ماند و او را تبدیل می‌کند به یک انسان مؤمن».

از طرف دیگر توجه به این مهم است که اسلام دینی خودانگام، جامع و فراگیر برای تمام شئون زندگی بشریت می‌باشد و خداوند می‌فرماید: «ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيُّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرِ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ». به تعبیر علامه جوادی آملی دانشگاهیان در علوم تجربی و فنی باید از ماصنع الله گفتگو کنند و علوم آنها ما ألهمه الله باشد. پس باید مقدمات آن هم فراهم شود. البته در علوم و فنون جدید ابتدا باید پرشتاب پیش رویم تا تسلط و اشراف بر آنها پیدا نماییم، مخصوصاً در رشته رایانه که پیشرفت و تغییرات چندین برابر رشته‌های دیگر است. به تعبیر مقام معظم رهبری «ما از شاگردی کردن ننگمان نمی‌آید بلکه از «همیشه شاگرد ماندن» ننگمان می‌آید». اگر بخواهیم به فرموده امام خمینی (رضوان الله تعالی علیه) دانشگاه کارخانه انسان‌سازی باشد، اساتید و دانشجویان باید خود را برای پیمودن گام دوم انقلاب آماده کرده و پیش‌ران و پیش‌گام در این مسیر باشند.

۱. مصباح الشریعة، ص ۱۶؛ منیة المرید، ص ۱۴۸ و ۱۶۷؛ بحار الانوار، ج ۱، ص ۲۲۴؛ مشکاة الانوار، ص ۳۲۵.

ضمن تقدیر از زحمات انجام شده در این کتاب و آرزوی توفیق برای مؤلفان عزیز باید اذعان داشت که این تنها یک شروع خوب است و راه بسیار طولانی در پیش می‌باشد. لازم است که نقشه محتوایی و شیوه انتقال مفاهیم آن در سطوح رویکرد اساسی، فرایند، مؤلفه‌ها و مراحل آموزش و تربیت و نیز شاخصه‌های ارزیابی ارتقاء یابد. ایجاد «رویکرد ناب توحیدی» در مجموعه ذینفعان اساتید، دانشجویان و محیط آموزشی از جمله فطری بودن، خلوص و اخلاص، استناد اصیل به تدبیر در قرآن، ذکر و یادآوری به شکل‌های مختلف و پرهیز از تعین و تشخیص و تکلف گام اول می‌باشد. گام دوم پاکسازی آموزش علم و فناوری از نگاه مادی محض به نگاه الهی در همه زمینه‌های کاربرد، اولویت‌بندی و ارزش‌گذاری مراتب و مراحل کار و ارائه مکمل‌های الهی در بستر موجود می‌باشد. گام سوم بازتعریف دانش و فناوری اطلاعات و رایانش با نگاه الهی است. برخلاف آنچه در دانشگاه‌ها و فضای علمی غالب است بطوریکه ابتدا نظریات رایج و فرضیات و نظریه‌های علمی و فنی جاری بیان شده و سپس استناداتی از تقلین، به عنوان مؤیدات یا شاهد مثال بیان می‌شود، قرآن و عترت علیهم‌السلام، باید به عنوان بستر و مبنای آموزش بوده و مرتبه این دو فصل، فراتر از هر نظر و ایده دیگری به رسمیت شناخته شده و نظریات دانشی و فنی رایج، تنها به عنوان یک رخداد بشری، ذیل این مفاهیم و حیانی ذکر گردد. امید است این نگاه بسیار ارزشمند مؤلفان کتاب بعنوان یک رویه متعارف در دانشگاه‌ها تبدیل شده و زمینه‌ساز یک تحول اساسی در دانشگاه و دستیابی به اهداف گام دوم انقلاب شود. این نیازمند شناسایی نیروهای ارزش‌مدار دانشگاهی اعم از اساتید و دانشجویان برای نوآوری و ابتکار، شجاعت علمی و فنی، اعتماد به نفس شخصی و ملی، کار متراکم و انبوه با امیدواری و نشاط، ایجاد محافل و نمونه‌های الگویی با هدف ترویج و گسترش آموزه‌های علمی و فنی دین محور و نیز جریان‌سازی، شبکه‌سازی و هم‌افزایی فعالیت آنها است و قطعاً خداوند هم به این هم‌دلی و هم‌راهی الهی توان و اثربخشی مضاعف عنایت خواهد کرد که **يُدَاللّٰهُ مَعَ الْجَمَاعَةِ**.

عباس قائمی بافقی

دانشیار گروه مهندسی کامپیوتر

دانشگاه فردوسی مشهد